

Informații pentru popularea website-ului proiectului „Dezvoltarea economiei sociale în mediul rural din regiunea Sud-Vest Oltenia – START SES” – cod SMIS: 312297

Fonturi permise: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana, Ubuntu

Obligatoriu de introdus pe site: siglele din antetul și subsolul prezentului document

PAGINA „Bibliotecă”:

Vor fi postate articole și materiale privind economia socială, organizarea, funcționarea și managementul unei întreprinderi sociale, tipologia întreprinderilor sociale, surse de finanțare pentru întreprinderi sociale, precum și alte teme de interes care au legătură cu economia socială.

Articolul 4 – Grupuri vulnerabile

În cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene care vizează dezvoltarea economiei sociale, un element central îl constituie identificarea grupurilor vulnerabile. Această identificare se realizează prin analiza unor caracteristici sociodemografice, precum sexul, vârsta, etnia, nivelul de educație, ocupația și localizarea geografică. Totuși, definirea acestor grupuri și delimitarea categoriilor incluse este, de regulă, restrânsă și strict reglementată.

Grupurile vulnerabile la nivel european

Conform definiției din Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013, articolul 2, nr. 4, **grup defavorizat** reprezintă un grup de persoane aflat în situații vulnerabile, inclusiv persoanele care se confruntă cu sărăcia, cu excluziunea socială sau cu discriminarea în multiplele sale dimensiuni sau care sunt expuse riscurilor legate de acestea.

În cadrul finanțărilor europene dedicate economiei sociale, grupurile vulnerabile sunt sprijinite prin intermediul Fondului Social European Plus (FSE+). Acest instrument financiar susține implementarea politicilor Uniunii Europene în domeniul social, al ocupării forței de muncă, al educației și al dezvoltării competențelor. FSE+ reunește patru instrumente financiare utilizate în perioada de programare 2014–2020:

- Fondul Social European (FSE)
- Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD)
- Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor
- Programul european pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI).

Fondul Social European Plus este alcătuit din două componente:

1. Componenta cu gestiune partajată (componenta FSE+ cu gestiune partajată)
2. Componenta privind ocuparea forței de muncă și inovarea socială (componenta EaSI).

Fondul Social European Plus (FSE+) își orientează intervențiile către atingerea unor obiective specifice, axate pe sprijinirea politicilor în domeniul ocupării forței de muncă și al mobilității profesionale, al educației și formării profesionale, precum și al incluziunii sociale, contribuind în mod direct la eforturile de reducere și eradicare a sărăciei:

- (a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;
- (b) modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii;
- (c) promovarea unei participări echilibrate din perspectiva genului la piața muncii, condiții de muncă egale și un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin intermediul accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate în întreținere, la prețuri abordabile;
- (d) promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății;
- (e) îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor;
- (f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu handicap;
- (g) promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și recalificare pentru toți, ținând seama de competențele

antreprenoriale și digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională;

- (h) favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse, nediscriminarea și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională, în special pentru grupurile defavorizate;
- (i) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migrantilor;
- (j) promovarea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- (l) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a celor mai defavorizate persoane și a copiilor;
- (m) reducerea privațiunilor materiale prin furnizarea de alimente și/sau de asistență materială de bază celor mai defavorizate persoane, inclusiv copiilor, și aplicarea de măsuri auxiliare care să sprijine incluziunea socială a acestora.

Grupurile vulnerabile la nivel de țară

În legislația națională a României, pentru definirea conceptelor de vulnerabilitate, defavorizare și marginalizare socială sunt utilizați următorii termeni: grup vulnerabil, categorie defavorizată, persoană marginalizată social și persoană vulnerabilă.

Potrivit articolului 6, litera p) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, prin **grup vulnerabil** se înțelege ansamblul persoanelor sau familiilor aflate în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai, ca urmare a unor situații precum boala, dizabilitatea, sărăcia, dependența de droguri sau alcool, ori alte circumstanțe care generează vulnerabilitate economică și socială.

Potrivit articolului 4 din Ordonanța de Urgență nr. 137/2000 (republicată) privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, **categoria defavorizată** este definită ca fiind acea categorie de persoane care se află într-o poziție de inegalitate față de majoritatea cetățenilor, ca urmare a diferențelor identitare, sau care se confruntă cu comportamente de respingere și marginalizare.

Conform articolului 49 din Norma metodologică de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, adoptată la data de 17.10.2002, **persoana marginalizată social** este definită ca fiind persoana care

beneficiază de venit minim garantat sau face parte dintr-o familie beneficiară de venit minim garantat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 416/2001, și care se află concomitent în cel puțin două dintre următoarele situații:

- a) nu are loc de muncă;
- b) nu are locuință în proprietate sau în folosință;
- c) locuiește în condiții improprii;
- d) are unul sau mai mulți copii în întreținere sau face parte dintr-o familie cu mulți copii în întreținere;
- e) este persoană vârstnică, fără susținători legali;
- f) este încadrată în categoria persoanelor cu handicap sau invaliditate;
- g) are în întreținere o persoană încadrată în categoria persoanelor cu handicap grav, accentuat ori invaliditate de gradul I sau II;
- h) a executat o pedeapsă privată de libertate.

În cadrul Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021–2027, se precizează că **persoanele vulnerabile** includ indivizi proveniți din sistemul de asistență socială, persoane cu dizabilități, precum și persoane condamnate, aflate în evidența serviciilor de probațiune sau care au executat, integral sau parțial, o pedeapsă privativă de libertate.

În cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027, Prioritatea 3, Obiectivul Specific 4.1, Acțiunea 3.2, aferent Apelului „Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural”, grupul-țintă este constituit din **persoane vulnerabile provenind din mediul rural**. Potrivit Ghidului Solicitantului, categoriile de persoane vulnerabile eligibile sunt:

- persoanele dezavantajate / defavorizate pe piața muncii;
- șomerii;
- persoanele inactive.

1. Persoanele dezavantajate / defavorizate pe piața muncii

Conform Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027, din grupul de persoane dezavantajate pe piața muncii fac parte: persoanele inactive, șomeri, inclusiv șomeri de lungă durată, persoane cu dizabilități, persoane din zone rurale, persoane eliberate din detenție, tineri postinstituționalizați etc.

2. Șomerii

Conform articolului 5, punctul IV, șomerul este persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) este în căutarea unui loc de muncă de la vârsta de minimum 16 ani și până la îndeplinirea condițiilor de pensionare;
- b) starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice o fac aptă pentru prestarea unei munci;

- c) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează din activități autorizate potrivit legii venituri mai mici decât indemnizația de șomaj ce i s-ar cuveni potrivit prezentei legi;
- d) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă s-ar găsi un loc de muncă;
- e) este înregistrată la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă sau la alt furnizor de servicii de ocupare, care funcționează în condițiile prevăzute de lege.

3. Persoanele inactice

Deși la nivelul legislației românești nu există o definiție a persoanelor inactive, Eurostat le definește ca fiind persoanele care nu fac parte din forța de muncă (care nu sunt nici șomere, nici ocupate). Populația inactivă include:

- copiii de vârstă preșcolară sau școlară
- studenții
- pensionarii
- acele persoane care, deși se află la vârstă de muncă (15-64 ani), nu muncesc, nu sunt disponibili și nici nu își doresc să muncească (casnice)
- persoane întreținute de alte persoane ori de stat sau care se întrețin din alte venituri (chirii, dobânzi, rente etc.).

Începând cu anul 2002, sunt considerate persoane inactive și acele persoane care, deși au declarat că dețin un loc de muncă de la care au absentat în săptămâna de referință, nu au certitudinea revenirii la acel loc de muncă într-un interval de maximum trei luni, nu primesc cel puțin 50% din salariu din partea angajatorului, nu sunt disponibile pentru a începe lucrul și nu au căutat în mod activ un loc de muncă.

Dovedirea apartenenței la grupul vulnerabil

Potrivit articolului 6, alineatul (2) din Legea nr. 219/2015 privind economia socială, apartenența unei persoane la un grup vulnerabil trebuie dovedită prin prezentarea unor documente oficiale emise de autorități publice competente sau, după caz, de alte persoane juridice cu atribuții în domeniul protecției și incluziunii sociale. Astfel, recunoașterea statutului de persoană vulnerabilă se poate realiza, de exemplu, prin certificate de încadrare în grad de handicap eliberate de Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC), adeverințe de șomaj emise de Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM), decizii de stabilire a dreptului la venit minim garantat emise de primării sau certificate de atestare pentru persoane provenind din sistemul de protecție a copilului.

Normele metodologice de aplicare ale Legii nr. 219/2015 stabilesc în detaliu tipologia actelor justificative acceptate, autoritățile competente pentru emiterea acestora și procedura de recunoaștere oficială a apartenenței la grupurile vulnerabile. Această reglementare asigură o aplicare unitară și transparentă a criteriilor de selecție, garantând

astfel accesul echitabil al persoanelor vulnerabile la oportunitățile oferite prin mecanismele de sprijin ale economiei sociale.

Articolul 5 – Modele de bună practică în economia socială

1. Societate Cooperativă Meșteșugărească CERTA GRUP

CERTA GRUP este o cooperativă din Râmnicu Vâlcea de gradul I înființată în 2005 în baza legii 1/2015. Activitatea cooperativei datează din anul 1968 când era considerată activitatea economică a Uniunii Județene a Cooperativelor Meșteșugărești din județul Vâlcea.

Cooperativa are o activitate economică cu caracter local, deoarece principala piață de desfacere este reprezentată de județul Vâlcea. Desigur, activitatea economică depășește barierele județului Vâlcea, diverse produse fiind distribuite în alte zone ale țării sau chiar și în alte țări.

Un element important cu privire la cooperativa CERTA GRUP este faptul că statutul nu prevede explicit obiective sociale, ci doar pe cele economice. Însă acest aspect nu împiedică cooperativa să realizeze acțiuni cu caracter social pentru comunitate, precum:

- Reduceri pentru diverse lucrări efectuate pentru spitale sau instituții de asistență socială;
- Angajarea tinerilor postinstituționalizați;
- Oferirea de ajutor copiilor și vârstnicilor instituționalizați;
- Angajarea de persoane cu handicap.

Misiunea socială a cooperativei este îndeplinită prin:

- Serviciile cu prețuri reduse pe care le oferă clienților;
- În cadrul atelierelor au angajați persoane cu dizabilități și tineri postinstituționalizați;
- Oferirea de cazare pe o anumită perioadă pentru tinerii angajați proveniți din instituțiile sociale;
- Calificarea tinerilor postinstituționalizați;
- Angajarea de persoane aflate în dificultate (mame singure, șomeri, persoane cu o situație financiară precară) în cadrul unităților de producție și comerț;
- Acțiuni sociale pentru sprijinirea comunității – oferirea de articole de îmbrăcăminte instituțiilor de protecție socială, realizarea de lucrări pentru spitalul TBC
- Formarea profesională a adulților prin asigurarea stagiului de instruire practică (pentru elevi, șomeri etc.)

Activitatea economică a cooperativei:

1. Montaj panouri solare ACM și fotovoltaice

Această unitate a cooperativei promovează cele mai noi tehnologii, comercializează și montează Sisteme de ACM și aport de încălzire de producție germană. CERTA GRUP oferă pachete complete de instalații pentru apă caldă și aport la încălzire (panouri, instalație, boilere etc.) atât pentru gospodării individuale, cât și pentru instituții publice sau private (de exemplu: instituții de învățământ, instituții sanitare, instituții publice, instituții de turism, etc). Principalii clienți au fost persoane fizice (mulți dintre ei obținând finanțare prin intermediul Programului Casa Verde), dar și instituții publice, cum ar fi Spitalul TBC.

2. Producție tâmplărie PVC și aluminiu

Cooperativa produce ferestre fixe, vitrine, ferestre într-un canat cu simplă și dublă deschidere, ferestre în două canate cu montat și fără montat, ferestre combinate cu trei ochiuri, uși de balcon, uși de intrate și uși de interior. Clienții principali sunt atât persoane fizice, cât și instituții publice, alte companii. Un client important al cooperativei a fost rețeaua locală de cooperative. Pe lângă comenzile directe, cooperativa participă și la licitații publice.

3. Prelucrări metalice

Unitatea de prelucrări metalice a cooperativei este și cea care a dat numele acesteia: Centrul de Reparații, Transformări și Autodotare (CERTA). Această unitate are următoarele specialități: execuție mașini și utilaje – scule și dispozitive după proiect sau comandă; piese de schimb pentru mașini și utilaje, accesorii pentru mașini, unelte, ștanțe, matrițe, dispozitive; reparații mașini și utilaje; confecții metalice diferite; prelucrări prin așchiere; prelucrări prin electroeroziune. De asemenea, aici se realizează și mașina pneumatică pentru montat butoni pentru confecții textile, fiind proiectat și realizat de specialiștii cooperativei. Toate aceste lucrări sunt realizate la comandă atât pentru persoane fizice, cât și juridice.

4. Confecții textile

Secția de textile execută produse textile pentru export, dar și pentru piața internă. Unitatea dispune de personal și este dotată cu mașini și utilaje performante.

5. Service auto

Această unitate efectuează reparații pentru toate tipurile de mașini, tinichigerie, vulcanizare, spălare, vopsitorie și are și stație pentru inspecția tehnică periodică a mașinii, acreditată de Registrul Auto Român.

6. Servicii de igienă

Principalele servicii oferite sunt: frizerie, coafor, cosmetică, manichiură și pedichiură.

7. Magazin artizanat

Prin intermediul acestui magazin sunt comercializate produse tradiționale, precum: costume tradiționale, covoare țărănești, ceramică și alte produse de artizanat.

8. Magazin de mobilă – Prin intermediul acestui magazin este comercializat mobilier.

9. Baruri – CERTA GRUP deține și un număr de baruri în orașul Râmnicu Vâlcea.

10. Închirieri

Spațiile nefolosite ce aparțin cooperativei sunt închiriate către terți pentru a obține venituri care să susțină activitatea curentă.

Din punct de vedere al distribuției profitului, acesta este dirijat către creșterea capitalului și pentru a evita plata impozitului pe dividende, dar și pentru că scopul cooperativei este păstrarea locurilor de muncă înaintea profitului.

Din punct de vedere al relației cu comunitatea, principalii factori interesați sunt:

- instituțiile publice (Primăria, AJOFM, DGASPC, instituțiile de învățământ, DGAF);
- cetățenii;
- alți agenți economici (SRL-uri, SA-uri, alte cooperative clienți, furnizorii).

În acest context, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) urmărește integrarea pe piața muncii a unui număr cât mai mare de persoane aflate în situații de risc. Prin activitățile sale economice, cooperativa CERTA GRUP se poziționează ca un potențial angajator pentru aceste categorii de persoane. Totodată, AJOFM poate colabora cu CERTA GRUP în vederea asigurării locurilor de practică necesare pentru adulții care participă la programele de calificare și recalificare profesională. În măsura în care există necesar de personal, CERTA GRUP poate recruta și angaja persoane care au desfășurat stagiile de practică în cadrul cooperativei, facilitând astfel integrarea lor profesională și socială.

Primăria, în virtutea misiunii sale de a răspunde nevoilor comunității locale, inclusiv în ceea ce privește integrarea pe piața muncii, poate colabora cu GERTA GRUP pentru sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și expuse riscului de excluziune socială. De asemenea, primăria poate apela la serviciile GERTA GRUP pentru realizarea unor lucrări necesare instituțiilor publice, în contextul limitării resurselor financiare disponibile. Costurile practicate de cooperativă sunt semnificativ mai reduse comparativ cu cele de pe piața liberă, iar pentru proiectele cu impact social major – cum ar fi montarea panourilor solare la Spitalul TBC sau curățarea lacului din Parcul Zăvoi – GERTA GRUP oferă reduceri suplimentare, sprijinind astfel dezvoltarea durabilă a comunității.

De asemenea, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) urmărește promovarea angajării persoanelor provenind din grupuri vulnerabile. În acest context, GERTA GRUP se numără printre agenții economici implicați activ în integrarea profesională a tinerilor proveniți din sistemul de protecție socială, a persoanelor cu dizabilități și a femeilor aflate în situații de vulnerabilitate, precum cele care își cresc singure copiii.

2. UtilDeco GROUP S.R.L

UtilDeco Group SRL este societate comercială unitate protejată și o întreprindere socială de inserție. A fost înființată de "Fundația Alături de Voi" România (ADV), în anul 2008. A fost înființată ca soluție de angajare pentru tinerii cu dizabilități, a celor care vin din sistemul de protecție al copilului sau din familii cu probleme.

Beneficiarii companiei sunt:

- Tinerii cu dizabilități;
- Tinerii proveniți din sistemul de protecție al copilului;
- Tinerii din grupurile vulnerabile (inclusiv NEETs)
- Alte persoane cu dizabilități sau din grupuri vulnerabile.

Compania își desfășoară activitatea după principiul one-stop-shop, oferind persoanelor defavorizate sau provenite din centrele de plasament posibilitatea de a accesa, într-un singur loc, o gamă integrată de servicii, care includ:

- servicii sociale;
- asistență psihologică;
- programe educaționale;
- servicii de orientare profesională;
- programe de calificare și formare profesională;
- sprijin în vederea angajării;
- asistență și suport la locul de muncă.

Prin această abordare integrată, compania facilitează incluziunea socială și profesională a persoanelor vulnerabile, asigurându-le un parcurs complet de la consiliere și formare până la angajare și stabilizare în câmpul muncii.

De la înființarea sa, UtiliDeco a creat peste 150 de locuri de muncă, din care mai mult de jumătate pentru persoane cu dizabilități și alte categorii vulnerabile. De asemenea, a calificat sute de tineri în ateliere. Clienții UtiliDeco (alte companii și autorități publice) pot achiziționa produse și servicii realizate prin activitatea persoanelor cu dizabilități. Astfel, pot să beneficieze de decontarea costurilor în limita a 50% din valoarea pe taxa de dizabilitate pe care o plătesc lunar.

Activitatea economică a companiei constă în:

- Arhivare fizică, electronică și depozitare documente;
- Echipamente de lucru textile;
- Cafea boabe, proaspăt prăjită în prăjitoria Opya;
- Tipografie digitală (cataloge, broșuri, materiale publicitare, calendare, tipizate, litere volumetrice).

Modelul predominant de inserție se concentrează pe crearea de locuri de muncă stabile și durabile pentru lucrătorii defavorizați, oferindu-le alternative viabile pe piața

deschisă a muncii. Programul de inserție implementat de UtilDeco constă într-un pachet integrat de servicii sociale și de ocupare, incluzând:

- consiliere și orientare profesională;
- evaluarea capacității de muncă cu ajutorul bateriei CASPER (un instrument complex ce ajută la identificarea celui mai potrivit loc de muncă pentru persoanele cu dizabilități);
- job coaching – asistență continuă pentru persoanele din grupuri vulnerabile și pentru coordonatorii departamentelor;
- sprijin pentru integrarea socio-profesională prin formare la locul de muncă, cursuri de specializare și dezvoltare personală.

Echipa responsabilă de inserția profesională este alcătuită dintr-un psiholog, un asistent social, doi coordonatori și patru șefi de echipă. Șefii de echipă au rolul de a sprijini dezvoltarea abilităților profesionale ale angajaților proveniți din grupuri defavorizate și sunt responsabili de integrarea acestora în colectiv. În cadrul programului de lucru, aceștia interacționează direct cu angajații, oferindu-le suport în procesul de învățare și în aplicarea practică a competențelor necesare îndeplinirii sarcinilor de serviciu. Șefii de echipă sunt selectați pe baza unor competențe esențiale, precum empatia, abilitățile de comunicare și răbdarea, fiind capabili să adapteze metodele de lucru și informațiile transmise în funcție de nevoile individuale ale fiecărui angajat.

Consilierul de inserție, o poziție esențială în cadrul organizației, oferă sprijin constant lucrătorilor defavorizați. Responsabilitățile sale includ:

- realizarea consilierii și orientării profesionale;
- crearea unui „profil ocupațional” și alegerea postului potrivit;
- asigurarea asistenței la locul de muncă, atât pentru angajatul vulnerabil, cât și pentru ceilalți membri ai echipei, pentru o integrare eficientă.

Aceste activități sunt susținute de specialiștii din domeniul psihosocial, respectiv psihologul și asistentul social.

Beneficiarii organizației sunt, în principal, persoane cu dizabilități sau din grupuri vulnerabile, inclusiv tineri proveniți din sistemul de protecție a copilului, care se confruntă cu probleme de sănătate sau familiale. Principalul obiectiv este sprijinirea acestora pentru a dobândi independența financiară prin angajarea pe perioadă nedeterminată.

Pentru persoanele nou angajate care se află în situații de risc (de exemplu, riscul de a rămâne fără adăpost sau imposibilitatea de a închiria o locuință), se acordă sprijin financiar temporar pentru plata chiriei, garanției sau utilităților. De asemenea, angajații care se confruntă cu probleme sociale sau familiale beneficiază de consiliere și îndrumare către servicii sociale din comunitate.

Responsabilitățile legate de aceste servicii sunt asigurate de psihologul și asistentul social din echipa psihosocială. Locurile de muncă oferite în cadrul UtilDeco

sunt accesibile persoanelor cu dizabilități sau altor grupuri vulnerabile. În prezent, acestea sunt angajate pe poziții precum confecționar, călcător legător manual, arhivar, asistent financiar și responsabil SSM.

3. Asociația Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "OMENIA" BUCUREȘTI

Asociația Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "OMENIA" (C.A.R.P. "OMENIA") din București este o organizație non-guvernamentală, apolitică, non-profit și de caritate, dedicată oferirii de suport material, financiar și social membrilor săi, contribuind astfel la protecția socială a acestora. Înființată în 1952 sub denumirea de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor nr. 6, București, asociația a adoptat denumirea actuală pe 18 martie 2010. C.A.R.P. "OMENIA" este membră a Federației Naționale "OMENIA" a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România. Activitatea asociației se desfășoară conform O.G. nr. 26/2000 și Legilor nr. 540/2002, 502/2004 și 246/2005. În prezent, C.A.R.P. "OMENIA" are peste 42.000 de membri, atât în București, cât și în opt județe învecinate, incluzând 12 orașe și 33 de comune, în care sunt deschise sucursale locale și zonale.

Locul organizației în cadrul economiei locale

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Omenia" a fost înființată cu scopul de a asigura „întrajutorare mutuală și protecție socială pentru membrii săi” (conform Declarației de principii a CARP Omenia). Organizația își îndeplinește misiunea socială prin acordarea de împrumuturi pentru membri (care, din cauza vârstei, nu pot accesa credite bancare), precum și prin oferirea de ajutoare nerambursabile și servicii sociale.

Obiectivul social, obiective de afaceri, evoluția în timp a acestor obiective

Misiunea socială a unei organizații devine evidentă prin implementarea prevederilor statutare, care ghidează activitatea acesteia. Statutele reprezintă normele fundamentale ce reglementează activitatea unei case de ajutor reciproc a pensionarilor.

În cazul CARP Omenia, există un document esențial, Declarația de principii, care detaliază scopul și activitățile organizației. Conform acestui document, CARP Omenia își propune să răspundă nevoilor reale ale membrilor săi, să le asigure protecție socială și să colaboreze cu diverse instituții pentru atingerea acestor obiective.

De asemenea, CARP Omenia dispune de o strategie de dezvoltare pe termen lung, implementată prin planuri anuale de acțiune. Strategia se concentrează pe patru direcții principale:

- I. consolidarea capacității organizaționale;
- II. îmbunătățirea infrastructurii;
- III. furnizarea de servicii integrate pentru membri;
- IV. consolidarea relațiilor cu alte organizații ale pensionarilor.

Activitățile sociale ale organizației sunt structurate în două mari direcții: ajutoarele și serviciile oferite membrilor. Ajutoarele (prestațiile) sunt acordate persoanelor cu venituri mici sau celor care trec prin perioade dificile, cum ar fi intervențiile chirurgicale, tratamentele sau achiziționarea de ochelari. De asemenea, sunt oferite ajutoare pentru încălzire sau achiziționarea de lemne de foc în perioada iernii, pentru a sprijini membrii în depășirea acestor situații.

Serviciile sociale sunt accesibile tuturor membrilor, prin diverse facilități oferite de CARP Omenia, cum ar fi cabinete medicale, frizerie și coafor, atelier de cizmărie, croitorie și ateliere de reparații diverse. Aceste servicii sunt furnizate la costuri subvenționate de CARP, pentru a le face accesibile membrilor organizației.

Planificarea activității economice

Activitatea principală a unui CARP constă în acordarea de împrumuturi membrilor, utilizând fondul social constituit de aceștia. Pe lângă această activitate, și ca urmare a excedentului generat, au fost dezvoltate o serie de servicii sociale și activități economice menite să îmbunătățească nivelul de trai al membrilor. Aceste servicii și activități economice sunt oferite în funcție de cerințele membrilor și au ca scop principal îmbunătățirea bunăstării acestora, nu obținerea de profit. Multe dintre ele nu reușesc să își acopere cheltuielile din veniturile generate, fiind susținute din excedentul provenit din activitățile de creditare. Contabilitatea este organizată pe centre de costuri.

Tipuri de produse/servicii oferite

I. Ajutoare rambursabile și nerambursabile

a) Ajutoare rambursabile (împrumuturile)

Acestea constituie activitatea principală de ajutor reciproc pe care asociațiile de tip C.A.R.P. o desfășoară.

b) Ajutoarele nerambursabile

În funcție de excedentul anului anterior, se acordă și ajutoare nerambursabile pentru membrii aflați în dificultate. Acestea pot fi:

- Ajutoare pentru tratament băi sau spitalizare;
- Pâine gratuită;
- Subvenționarea parțială sau totală a contravalorii pentru excursii, pelerinaje, bilete la spectacole;
- Ajutor de deces (se acordă familiei decedatului, iar cuantumul se stabilește în funcție de vechimea în asociație).

II. Servicii sociale și de petrecerea timpului liber

C.A.R.P. Omenia deține mai multe tipuri de centre:

- Club;
- Bibliotecă;
- Centru de zi;
- Casă de odihnă.

Asociația este acreditată pentru furnizarea de servicii sociale destinate pensionarilor, incluzând asistență socială și medicală la domiciliu pentru persoanele vârstnice nedepasabile sau cu mobilitate redusă.

III. Cabinete medicale

Cabinetele medicale de medicină de familie, medicină dentară și geriatrie-gerontologie oferă consultații gratuite și evaluări ale afecțiunilor medicale, incluzând spirometrie, audiometrie, osteodensiometrie, investigații primare de laborator și altele.

IV. Ateliere

La sediul CARP sunt disponibile diverse spații care oferă servicii de frizerie, coafură, reparații încălțăminte, îmbrăcăminte, aparatură electronică și electrocasnică, instalații electrice și sanitare, lucrări de lăcătușerie și tâmplărie. O parte dintre aceste servicii sunt efectuate la domiciliul beneficiarului. De asemenea, organizația furnizează servicii funerare.

V. Activități culturale și educative

Activitățile culturale includ, în principal, organizarea de excursii la obiective turistice și lăcașe de cult, participări la spectacole și alte evenimente artistice, costurile acestora fiind parțial susținute de C.A.R.P. În ceea ce privește activitățile cultural-artistice, membrii pot lua parte la cenacluri literare, competiții de șah și table, scenete, recitaluri și altele.

VI. Puncte de desfacere - Alte servicii și comerț cu amanuntul

CARP Omenia a deschis un magazin social pentru furnizarea alimentelor de bază, trei puncte de distribuție a laptelui proaspăt și un magazin pentru comercializarea de produse naturiste, la preț de aprovizionare, fără adaos comercial.

Distribuția profitului/excedentului

CARP Omenia este o organizație neguvernamentală și non-profit, dedicată sprijinirii membrilor săi. Excedentul obținut din activitățile desfășurate este distribuit conform hotărârii Adunării Generale a Reprezentanților, fiind utilizat pentru constituirea unui fond de rezervă ce asigură sustenabilitatea organizației și pentru finanțarea serviciilor sociale. Serviciile sociale oferite de asociație devin din ce în ce mai relevante în viața membrilor, pe măsură ce implicarea statului scade.

Relația cu comunitatea și factorii interesați din comunitate

CARP Omenia este membră a Federației Naționale „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România. O prioritate a organizației este consolidarea relațiilor cu alte organizații ale pensionarilor. În acest sens, organizația colaborează cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Fundația United Way România, Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România, Filiala de Cruce Roșie Sector 5, Fundația Principesa Margareta a României,

Fundația Mereu Aproape, Primăria Sectorului 5, Fundația Crucea Alb-Galbenă și C.M.A. Laboratoare - Pajura.

Activitatea economică:

Acordarea de împrumuturi reprezintă activitatea principală a CARP, acestea fiind acordate din fondul social constituit prin contribuțiile membrilor. Valoarea împrumuturilor depinde de suma cotizației depuse de fiecare membru. Scopul fundamental al împrumuturilor este de a sprijini reciproc membrii organizației. Majoritatea veniturilor provenite din dobânzi sunt redirecționate către subvenționarea activităților de asistență socială și acoperirea parțială a costurilor serviciilor cu tarif redus.

4. Asociația Caritas Câmpulung

Asociația Caritas este o organizație non-guvernamentală internațională aflată sub egida Bisericii Catolice, având ca scop promovarea iubirii față de Dumnezeu și sprijinirea celor aflați în dificultate. Asociația Caritas Câmpulung a fost înființată în 1999 și are personalitate juridică proprie. În ianuarie 2017, a obținut atestatul de întreprindere socială, iar în martie același an a fost reacreditată de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale ca furnizor de servicii sociale. În decembrie 2017, a primit și atestatul de întreprindere socială de inserție.

Scopul asociației este să sprijine femeile provenind din centre de plasament, mamele singure, victime ale violenței domestice sau ale traficului de persoane, care provin din medii defavorizate, ajutându-le să își construiască un viitor nou, bazat pe încredere.

Caritas Câmpulung oferă o gamă largă de servicii, adaptate nevoilor individuale ale fiecărui beneficiar, incluzând consiliere, formare profesională și integrare socio-profesională. În acest sens, asociația creează locuri de muncă și le sprijină în învățarea unor meserii noi. Femeile beneficiare ale asociației lucrează alături de personalul calificat în diverse locații, precum atelierul de croitorie, ferma și fabrica de brânză de la Schitu Golești, dar și în restaurantul Câmpulung Muscel. Aceste activități fac parte din proiectul „Împreună”, demarat în anul 1997, care a început prin integrarea a nouă tinere din Centrul de plasament din Câmpulung (Orfelinatul de fete) după împlinirea vârstei de 18 ani. Acestea au fost relocalate în două apartamente ale Asociației, fiecare apartament având o responsabilă desemnată.

An de an, Proiectul „Împreună” s-a extins prin integrarea altor tinere, devenind cel mai mare proiect în desfășurare al Asociației. Acesta are patru direcții principale de acțiune:

- Oferirea unei locuințe și asigurarea unui trai minim;
- Profesionalizarea și pregătirea tinerelor pentru viitoarele locuri de muncă;
- Integrarea profesională și socio-profesională;

- Pregătirea pentru formarea unor familii durabile.

De la începerea proiectului, Asociația Caritas Câmpulung a sprijinit peste 150 de beneficiari, mulți dintre aceștia fiind încă angajați în cadrul proiectelor. Rata de succes este semnificativă, peste 60% dintre beneficiare având locuri de muncă stabile, familii durabile și asumându-și responsabilități, reușind să își construiască un drum nou și plin de încredere după participarea în proiectele asociației.

5. Asociația Institutul pentru parteneriat social Bucovina

Asociația Institutul pentru Parteneriat Social Bucovina este un ONG fondat în 2011, situat în regiunea de nord-est a României. Misiunea sa este de a sprijini dezvoltarea durabilă a comunităților din România, Ucraina și Republica Moldova, prin încheierea de parteneriate pentru învățare, organizarea și implementarea de programe de formare profesională, precum și promovarea educației continue.

ONG-ul oferă servicii de consultanță în managementul organizațional și al proiectelor, precum și servicii de consiliere și mediere pe piața muncii pentru persoanele cu dizabilități. De asemenea, sunt disponibile servicii de ocupare acreditate ANOFM, inclusiv mediere pe piața muncii internă și informare și consiliere profesională. Începând cu anul 2021, Asociația a obținut și atestatul de întreprindere de economie socială.

Obiectivele asociației sunt următoarele:

- Crearea de programe destinate să sprijine învățarea interculturală, cooperarea transfrontalieră și schimbul de experiență în domeniul economiei sociale, precum și angajarea persoanelor vulnerabile pe piața muncii.
- Susținerea tinerilor și adulților din mediul rural, migranților, minorităților și persoanelor cu dizabilități, pentru a le asigura accesul la diverse forme de învățare și la piața muncii.
- Promovarea dezvoltării regionale și comunitare prin organizarea de cursuri de calificare, recalificare, perfecționare, specializare, stagii de ucenicie și înființarea de programe de evaluare și certificare a competențelor, accesibile tuturor categoriilor sociale.
- Organizarea de activități de voluntariat care să sprijine dezvoltarea abilităților de muncă, precum și instruire tematice pentru prevenirea traficului de persoane, bullying-ului și segregării copiilor cu dizabilități și de etnie romă în școli.
- Furnizarea de servicii sociale de suport, acreditate pentru incluziunea socială a persoanelor aflate în risc de sărăcie.
- Administrarea de granturi pentru startup-uri în economia socială, sprijinind, din 2015, crearea și dezvoltarea a 10 structuri de economie socială.

Servicii oferite:

- Asistență socială: diagnostic social, elaborarea unui plan de intervenție, îndrumare către alte servicii, consiliere socială, informare, suport emoțional și management de caz.
- Asistență și suport specializat pentru reabilitare/reintegrare socială: orientare profesională/vocațională, consiliere psihologică/psihosocială, consiliere juridică, terapii de integrare/reintegrare socială, ergoterapie/terapie ocupațională.
- Educare și formare: dezvoltare de abilități de viață independentă, educație pentru inserția/reinserția în familie și comunitate, educație pentru integrarea/reintegrarea socială, facilitarea accesului la educație generală și formare profesională.
- Socializare și activități culturale: organizarea de activități recreative și de petrecere a timpului liber.
- Alte activități: mediere socială, acte de caritate (depozitare și distribuire de alimente, ajutoare materiale și financiare).

Beneficiarii asociației provin în principal din grupuri vulnerabile, cum ar fi persoane cu dizabilități, migranți, persoane de etnie romă și persoane din mediul rural. Serviciile oferite sunt destinate copiilor, tinerilor și vârstnicilor care se confruntă cu diverse dificultăți, precum sărăcia, marginalizarea și excluziunea socială.

Proiecte relevante

„Rețeaua întreprinderilor de economie socială pentru dezvoltarea regiunii Nord – Est – R.I.E.S” (POCU/449/4/16/128512) este un proiect care susține integrarea pe piața muncii a persoanelor vulnerabile, contribuind la dezvoltarea antreprenoriatului social în regiunea de Nord – Est. Proiectul vizează creșterea competențelor manageriale și antreprenoriale a 120 de persoane și înființarea a 21 de întreprinderi sociale (detalii disponibile pe www.ries.ro).

SEPAL – 058 - Supporting Employment Platform through Apprenticeship Learning (Dezvoltarea unei platforme de angajare prin ucenicie) este un proiect finanțat prin EEA & Norway Grants – Fund for Youth Employment. Obiectivul principal al proiectului este dezvoltarea și pilotarea unui program de dezvoltare profesională, care utilizează un model de evaluare a competențelor, bazat pe abilitățile existente și instruire la locul de muncă. Programul vizează 300 de tineri NEETs (tineri care nu sunt angajați, în educație sau formare), cu vârste între 24 și 29 de ani, inclusiv tineri cu dizabilități, care au abandonat școala, cu competențe reduse, de etnie romă sau migranți, din cele cinci țări partenere în proiect: România, Spania, Lituania, Grecia și Polonia. Detalii suplimentare sunt disponibile pe www.projectsepal.com

6. Acces Pass

Acces Pass este o întreprindere socială de inserție și o unitate protejată autorizată, care furnizează servicii și produse destinate dotării spațiilor publice și private, precum și a conținutului destinat persoanelor cu nevoi speciale și persoanelor cu dizabilități. Cele

mai multe dintre serviciile oferite de Acces Pass sunt realizate direct de persoane cu dizabilități, care sunt și beneficiarii finali ai produselor și serviciilor. Apass este o Unitate Protejată Autorizată (UPA), iar serviciile lor pot fi decontate din fondul de handicap.

Scopul Acces Pass este de a sprijini instituțiile, întreprinderile și companiile în pregătirea spațiilor de lucru, a serviciilor și produselor pentru a fi accesibile tuturor categoriilor de persoane. În același timp, contribuie la îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități, oferind o serie de cursuri destinate dezvoltării de noi abilități și competențe, care să le susțină în procesul de angajare.

Misiunea lor este de a contribui la construirea unei societăți incluzive, în care toate categoriile de persoane să beneficieze de șanse egale, ceea ce ar conduce la sporirea gradului de independență al acestora.

Acces Pass oferă următoarele servicii:

- Traduceri, producții video și consiliere juridică
- Ilustrații 2D, imprimări 3D și cataloage
- Imprimări Braille și ilustrații tactile
- Servicii de accesibilizare a spațiilor și a aplicațiilor

Ce îi distinge:

- Calitatea de Unitate Protejată Autorizată, care permite decontarea serviciilor și produselor lor din fondul de handicap, pentru companiile cu mai mult de 50 de angajați;
- Utilizarea tehnologiei moderne, cum ar fi realitatea augmentată interactivă, pentru crearea de hărți incluzive (de exemplu, pentru clădiri sau spații) și pentru realizarea de desene și grafice interactive (precum obiecte, planuri de evacuare etc.);
- Oferirea posibilității de a alege pachete complete de produse și servicii pentru crearea unui mediu incluziv, personalizabile în funcție de nevoile specifice;
- Peste 15 ani de experiență în domeniul accesibilității și în construirea unui spațiu accesibil tuturor, dobândită într-un ONG de profil, alături de experiența de viață a colegilor noștri, majoritatea având dizabilități (de vedere, locomotorii);
- Susținerea unei cauze sociale, 90% din profitul realizat fiind direcționat către educația copiilor nevăzători, prin parteneriatul cu Asociația pentru Dezvoltare Urbană.

Articolul 6 – Modele de afaceri ale întreprinderilor sociale

Articolul de față propune o tipologie a modelelor de întreprinderi sociale, adaptată după cea elaborată de Virtue Ventures LLC. Scopul acestei tipologii este de a surprinde diversele tipuri de relații ce pot apărea între întreprindere și cele două grupuri esențiale de factori interesați: piața întreprinderii (clienții care plătesc pentru bunurile și serviciile oferite) și misiunea socială (clienții beneficiari ai acestor bunuri și servicii).

Modelul 1: Intermediarul

Întreprinderea socială oferă servicii beneficiarilor (precum mici producători, persoane fizice sau asociații etc.), sprijinindu-i în accesarea piețelor. Aceste servicii pot include dezvoltarea produselor, suport pentru producție și marketing etc. Intermediarul poate achiziționa produsele sau le poate prelua „în consignatie”, urmând să le vândă ulterior la prețuri avantajoase (cu marje de profit mai mari) pe piețele unde acest lucru este posibil.

În acest model, întreprinderea aduce piața mai aproape de beneficiarul său. Pot exista mai multe variante ale acestui model:

- Întreprinderea de asistență antreprenorială, în cadrul căreia întreprinderea oferă sprijin antreprenorilor beneficiari (similar cu activitatea fondurilor de micro-creditare în unele cazuri);
- Întreprinderile de legătură cu piața, care se concentrează exclusiv pe facilitarea conexiunii între antreprenori și piețele lor. În acest model, întreprinderea pune în contact clienții cu producătorii și generează venituri din această activitate. Spre deosebire de modelul anterior, această întreprindere nu se ocupă cu vânzarea sau cu furnizarea de servicii de marketing și promovare pentru producători, ci doar asigură legătura între clienți și producători.

Modelul 2: Întreprinderea de ocupare

Această întreprindere oferă locuri de muncă beneficiarilor săi sau programe de calificare profesională, în diverse forme. Beneficiarii sunt, de obicei, persoane care întâmpină multiple bariere în accesul pe piața muncii, precum persoanele cu handicap, tinerii proveniți din instituții de plasament etc.

Organizația operează o întreprindere care furnizează locuri de muncă temporare sau permanente beneficiarilor săi și vinde produsele sau serviciile realizate pe piața liberă, către publicul larg, companii sau instituții publice. Astfel de întreprinderi pot adopta forme juridice precum unități protejate, întreprinderi de inserție, cooperative meșteșugărești sau de servicii.

Modelul 3: Servicii contra cost

În acest caz, întreprinderea își comercializează serviciile sociale, medicale (ex. îngrijiri la domiciliu), educație, formare profesională etc. către beneficiari care altfel nu ar avea acces la acestea. Plata serviciilor este suportată fie de beneficiari, fie de un terț, care devine, la rândul său, client plătitor – precum o casă de asigurări, autoritate centrală sau locală, sau donatori.

Modelul 4: Cooperativa

Modelul cooperativ este unul dintre cele mai vechi, dar și cele mai complexe modele de întreprindere socială, beneficiarii săi fiind membri care, în cadrul cooperativei, sunt atât proprietari, cât și cei care iau deciziile privind direcția întreprinderii.

Întreprinderea cooperativă oferă membrilor săi o serie de servicii care se materializează sub forma tranzacțiilor și relațiilor dintre cooperativă și membri – constituită astfel „piață internă” a cooperativei. Comercializarea produselor în magazinele sociale ale cooperativelor de consum sau furnizarea de servicii de către o Casă de Ajutor Reciproc (CAR) pentru membri reprezintă tranzacții comerciale ce au loc între cooperativă și membrii acesteia.

Beneficiile membrilor sunt proporționale cu volumul tranzacțiilor dintre aceștia și cooperativă. Prin urmare, distribuirea profitului nu reprezintă esența acestui model, deoarece beneficiul principal derivă din volumul tranzacțiilor realizate.

Modelul 5: Modelul Serviciului Subvenționat sau Organizației Subvenționate

În acest caz, întreprinderea vinde bunuri și servicii către o piață externă și utilizează veniturile obținute pentru a-și finanța programele sociale, educaționale, medicale etc. Acest model poate funcționa atât integrat, cât și separat – adică serviciul generatoare de venituri poate face parte din organizație sau poate opera ca o întreprindere socială separată, care finanțează organizația furnizoare de servicii.

Avantajele competitive ale întreprinderii sociale

Structura și modelul de afaceri alese de întreprindere vor contribui la crearea unor avantaje competitive.

- Întreprinderile create de beneficiari – consumatori sau producători – sunt orientate spre oferirea de avantaje membrilor, practicând, de obicei, prețuri mai mici decât competitorii comerciali. Activitatea lor economică urmărește obținerea unui

excedent necesar menținerii funcționării, nu maximizarea profitului pentru acționari, ceea ce susține o politică de prețuri echitabilă față de membri.

- Beneficiile colaterale acordate membrilor determină un nivel superior de motivare a personalului, asigurând în același timp menținerea costurilor în limite rezonabile.
- Prin valorificarea economiilor de scară, cooperativele de aprovizionare reușesc să negocieze prețuri mai reduse comparativ cu cele accesibile cumpărătorilor individuali.
- Cooperativele, alături de alte forme organizatorice precum uniunile de credit și asociațiile mutuale, contribuie în mod semnificativ la diminuarea costurilor de tranzacționare – definite ca acele costuri aferente proceselor de informare, achiziție și verificare a calității bunurilor sau serviciilor – prin dezvoltarea unor relații durabile de încredere între membri.
- Participarea directă a personalului, clienților și beneficiarilor în procesele de management ale întreprinderii determină o îmbunătățire semnificativă a calității serviciilor, acestea reflectând într-o măsură mai mare nevoile și așteptările beneficiarilor, spre deosebire de serviciile oferite de întreprinderile comerciale.
- Relațiile strânse cu comunitatea în care își desfășoară activitatea facilitează o înțelegere aprofundată a nevoilor acesteia, stimulează inițierea de inovații în servicii centrate pe nevoile beneficiarilor și favorizează o utilizare mai eficientă a resurselor locale.
- Aceste întreprinderi contribuie la reducerea incertitudinii consumatorilor în procesul de achiziție a unui bun sau serviciu de la furnizori necunoscuți, prin posibilitatea exercitării unui control direct în calitate de membri. De asemenea, anumite întreprinderi sociale propun alternative la achiziția clasică în regim comercial, precum schimburile în natură facilitate de băncile de timp sau piețele de bunuri destinate tranzacțiilor directe între producători.

În vederea elaborării unui model funcțional de întreprindere socială, este esențială realizarea, în etapa preliminară, a următoarelor demersuri de identificare:

- Definirea clară a ideii de afaceri și a misiunii organizației;
- Determinarea gradului de integrare dintre activitatea economică și programul social, în corelare cu misiunea asumată;
- Stabilirea tipologiei beneficiarilor și a clienților vizați;
- Analiza tipurilor de tranzacții derulate între întreprinderea socială și beneficiari/clienți;
- Cartografierea fluxurilor de bunuri și servicii;
- Structurarea fluxurilor financiare, cu accent pe sursele de venituri.

Bibliografie:

<https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/en/what-esf>

<https://lege5.ro/App/Document/gqydknzs/masuri-pentru-prevenirea-si-combaterea-marginalizarii-sociale-norma-metodologica?pid=22621625#p-22621625>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R1057>

<https://lege5.ro/App/Document/g4ztombzgg/legea-nr-219-2015-privind-economia-sociala>

<https://legislatie.just.ro/public/detaliidocument/24129>

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/33919>

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/forta_de_munca_ocupare_si_somaj_in_anul_2016.pdf

<https://www.carp-omenia.ro/>

<https://certa-grup.ro/>

<https://www.utildeco.ro/>

<https://asociatiacaritascampulung.ro/>

<https://riseromania.ro/>

<https://apass.ro/despre-noi/>